

Standardní Eurobarometr 86

Národní zpráva

Veřejné mínění v zemích Evropské Unie

Česká republika

Podzim 2016

Tento výzkum byl zadán a koordinován Generálním ředitelstvím Evropské komise pro komunikaci.

Tato zpráva byla zpracována pro Zastoupení Evropské komise v České republice.

Dokument nereprezentuje stanoviska Evropské komise.
Názory a interpretace v něm obsažené reprezentují výhradně pohled autora.

Standardní Eurobarometr 86 – Vlna EB86.2 – TNS opinion & social

Standardní Eurobarometr 86

Národní zpráva

VEŘEJNÉ MÍNĚNÍ V ZEMÍCH EVROPSKÉ UNIE

ČESKÁ REPUBLIKA

<http://ec.europa.eu/COMMFrontOffice/PublicOpinion>

Tento výzkum byl zadán a koordinován Generálním ředitelstvím Evropské komise pro komunikaci.

Tato zpráva byla zpracována pro Zastoupení Evropské komise v České republice.

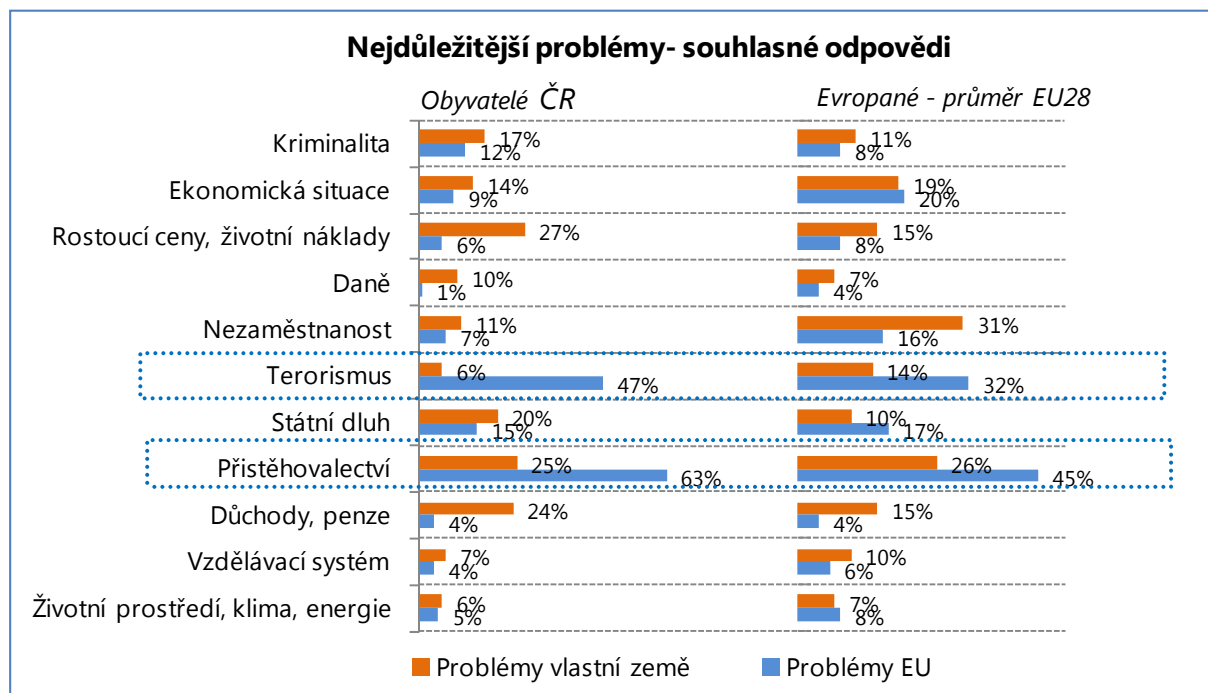
OBSAH

I. NEJVĚTŠÍ EVROPSKÉ PROBLÉMY	2
II. BUDOUCNOST EVROPSKÉ UNIE A CHARAKTERISTIKY EU	5
III. PRIORITY EVROPSKÉ KOMISE	7
IV. MIGRACE	8

I. NEJVĚTŠÍ EVROPSKÉ PROBLÉMY

V rámci národní zprávy celoevropského šetření Eurobarometr, tentokrát s pořadovým číslem 86, se nejprve podíváme na obecné vnímání situace v Evropě a na to, co považují Češi a obyvatelé jiných evropských zemí za největší současné problémy. Dále se zaměříme na očekávání obyvatel evropských zemí ohledně budoucnosti.

Graf 1. – Vnímání hlavních problémů vlastní země a Evropské unie – porovnání názorů Čechů a průměru EU28, 2016

Šetření Eurobarometr potvrdilo trend, který začal v roce 2014, kdy se ve vnímání lidí dostala do popředí migrace a obavy z terorismu. **Celkem 63 % Čechů si myslí, že jedním z hlavních problémů současné Evropské unie je právě přistěhovaectví**, zatímco např. v roce 2013 to bylo pouhých 13 %. **Obdobná je i situace u vnímání hrozby terorismu – jako jeden z hlavních problémů současné Evropské unie jej uvádí téměř polovina (47 %) české veřejnosti**, přičemž v roce 2013 to bylo pouhých 8 %. Zvyšování vnímání problému přistěhovaectví (které bylo dříve jmenováno spíše obyvateli zemí západní Evropy, ač nijak výrazně) souvisí se vznikem a silným mediálním pokrytím tzv. „migrační krize“, která Evropu zasáhla již v roce 2014, ale naplno v létě 2015. V současnosti se již v médiích téma migrační krize neobjevuje tak často, což se okamžitě projevuje na míře vnímání tohoto problému. **V současné vlně označuje přistěhovaectví jako problém méně Čechů než v roce 2015** (o 13 procentních bodů).

Také nárůst jmenování problému terorismu sledujeme především mezi roky 2013 a 2016, kdy došlo k útokům v Paříži, Bruselu, Nice a dalších místech, takže se vzápětí vynořil na předním místě. Na rozdíl od problému přistěhovaectví, který je v současné době na ústupu (v ČR o 13 p. b., v rámci evropského průměru všech zemí pak také o 13 p. b. oproti roku 2015), se **vnímaná problematičnost terorismu v čase dále zvyšuje** (v ČR o 15 p. b., v EU28 pak o 7 p. b. oproti roku 2015).

Kromě hodnocení problémů na evropské či národní úrovni se výzkum EB.86 zaměřil také na vnímání problémů na osobní úrovni, tedy jak problémy vnímají lidé osobně. **Problém terorismu a přistěhovalectví vzhledem k Evropské unii se Čechů samotných příliš nedotýká.** Jako problém pro Českou republiku hodnotí terorismus jen 6 % osob. U přistěhovalectví existuje sice čtvrtina (25 %) populace, která toto téma vnímá jako problém i pro ČR, nicméně u otázky, zda přistěhovalectví vnímají jako osobní problém, souhlasí jen 4 % osob.

V tomto směru se Češi sice zcela neodlišují od evropského modelu vnímání problému terorismu a přistěhovalectví – ve všech zemích EU28 silně převažuje vnímání problémů terorismu a přistěhovalectví na evropské, nikoliv osobní úrovni – **nicméně Češi jsou v tomto ohledu nejvíce „extrémní“ směrem k EU.** Rozdíly mezi vnímáním zmíněných problémů na osobní a evropské úrovni ukazuje následující tabulka:

Tab 1. – Rozdíl osobní problém – evropský problém, vybrané země a průměr EU28, 2016

	CZ	HU	SI	EU28	BE	FR	AT	ES
Terorismus	-45%	-37%	-35%	-27%	-24%	-26%	-18%	-31%
Přistěhovalectví	-59%	-57%	-55%	-39%	-34%	-33%	-30%	-30%

Je tedy vidět, že i v zemích jako Rakousko nebo Španělsko existuje daleko větší přesvědčení o tom, že terorismus resp. přistěhovalectví jsou mnohem větší problém pro EU než pro obyvatele samotné, ale intenzita tohoto přesvědčení je v ČR druhá nejsilnější v celé Evropě (za Estonskem).

Na osobní úrovni je jako jeden z nejvýznamnějších problémů Čechy jmenován problém rostoucích cen a životních nákladů (41 %) a finanční situace domácnosti (19 %). Ostatní problémy jsou pak spíše marginální. Ještě v jednom ohledu jsme v hodnocení různých problémů v rámci Evropy unikátní. **Je to problém nezaměstnanosti, která je mezi Čechy na všech třech úrovních** (na osobní, národní i evropské) vnímána **jako spíše zanedbatelný problém.** V tomto se lišíme především od států jižní Evropy (Itálie, Řecko, Španělsko...), kde je nezaměstnanost vnímána jako zásadní problém jak pro národní země, tak i pro EU.

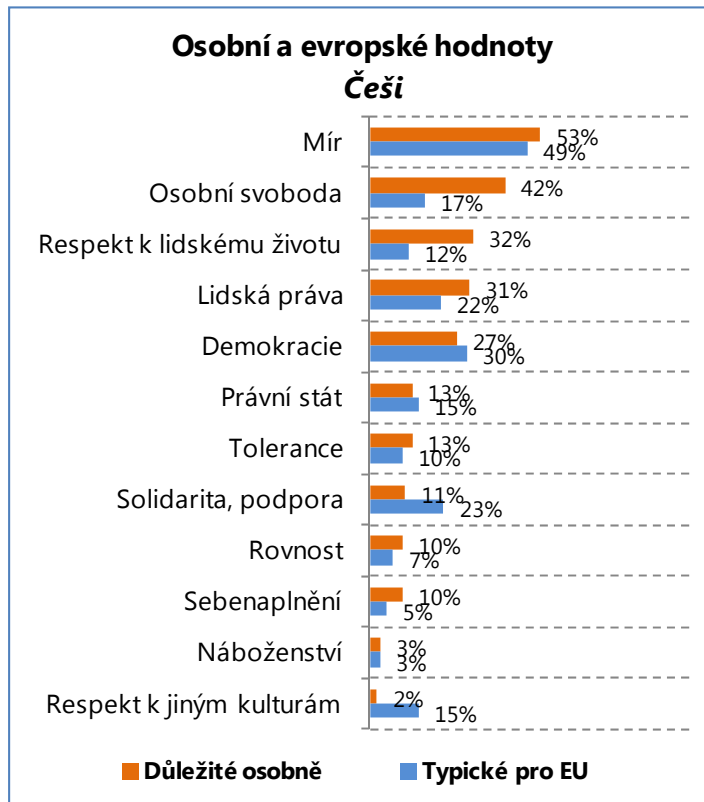
Výše zmíněná fakta korespondují i s postojem Čechů k další otázce. Při odpovědi na otázku, do jaké oblasti by směřovali „evropskou občanskou iniciativu“, která umožňuje občanům Evropské unie vyzvat Evropskou komisi, aby v jejich zájmu přišla s iniciativou v některé oblasti, která spadá do kompetence Evropské unie. **Nejvíce (32 %) Čechů jmenuje právě oblast přistěhovalectví, což je o 10 p. b. více než průměr EU28.** Obdobná je i situace u oblasti boje s terorismem (24 % Čechů, což je o 6 p. b. více než průměr EU28). Naopak do oblasti zaměstnanosti by iniciativu směřovalo 18 % Čechů, což je o 12 p. b. méně než evropský průměr.

To, že ekonomickou budoucnost České republiky vidí její obyvatelé lépe než budoucnost Evropy, se ukazuje i v hodnocení otázky, jaká očekávání mají ohledně národní a evropské ekonomiky. **V oblasti hodnocení národní ekonomiky patří Češi v rámci EU28 k mírně pozitivnějším.** Podíl osob očekávající zlepšení (17 %) a zhoršení (19 %) je přibližně stejný, většina Čechů (62 %) žádnou změnu nepředpokládá. Ovšem **u hodnocení výhledu evropské ekonomiky jsou Češi spíše skeptičtí.** Zlepšení předpokládá 13 % osob, zatímco zhoršení téměř dvojnásobek (30 %). Stejnou situaci v EU čeká pak 50 % české veřejnosti.

II. EVROPSKÉ HODNOTY A EVROPANSTVÍ

Evropské hodnoty jsou z pohledu Čechů především v oblasti **obecné bezpečnosti** (mír 49 %), **demokracie** (30 %) a také **solidarity a podpory druhých** (23 %).

Graf 2. – Vnímané hodnoty důležité osobně a typické pro Evropskou unii, Češi 2016

Typičnost evropských hodnot ale často nekoresponduje s důležitostí těchto atributů pro nás osobně.

Velmi výrazné je to například u respektu k jiným kulturám, kdy 15 % Čechů uvádí, že je to znak Evropské unie, ale jen 2 % Čechů pak tomuto atributu přisuzují osobní důležitost. Obdobná situace je např. i u solidarity a podpory druhých.

Naopak velmi důležitými osobními hodnotami jsou např. osobní svoboda a respekt k lidskému životu, nicméně tyto hodnoty nejsou u Čechů s Evropskou unií příliš spojované.

V časovém porovnání vidíme, že se **prohlubuje propast** mezi osobním vnímáním důležitosti atributů a typičností těchto atributů pro EU **především u solidarity a respektu k jiným kulturám**. Pro Čechy (ale v menší míře i pro Evropany obecně) je tedy stále těžší sladit představu

Evropské unie jako celku zajišťujícího solidaritu a respekt k jiným kulturám s tím, jak jsou tyto hodnoty důležité osobně. Opět to do značné míry souvisí s vnímáním příchodu velkého množství uprchlíků do Evropy, kdy se v České republice velmi řeší míra „udržitelné“ solidarity s těmito uprchlíky a také „udržitelnost“ idey multikulturní společnosti.

Tento fakt v kombinaci s problémy Evropské unie zmíněnými v předchozí kapitole určuje, že **se Češi sami necítí příliš jako Evropané. Za čistě národní etnikum** (bez jakékoliv vazby na „evropanství“) **se označilo 46 % Čechů**, což je 5. nejvyšší podíl ze všech zkoumaných zemí (více jen EL, CY, BG, UK). V časovém srovnání je to nepatrně více než v roce 2015 (o 3 p. b.).

Z hlediska sociodemografie existují relativně velké rozdíly ve vnímání vlastní identity jako pouze národní či jako součásti širší evropské příslušnosti. Diferencujícím faktorem je především věk a vzdělání, kdy se starší generace a lidé s nižším vzděláním daleko častěji vidí pouze jako Češi a nikoliv jako Evropané. Nižší míru ztotožnění s evropskou identitou mají také osoby, které Evropské unii nedůvěřují, nezotožňují se s jejími hodnotami a cíli a také nevěří v její budoucnost.

Velmi dobře charakterizuje tento rozdíl, popsáný už v dřívějších národních zprávách Eurobarometru, i diferenciaci odpovědí na další otázku, a to jakou představu v nás obecně Evropská unie vyvolává. **Celkově patří Češi v tomto ohledu k těm nejméně pozitivním v Evropě.** Obecně pozitivní postoje má 28 % české veřejnosti, zatímco negativní 32 %. Průměr zemí EU28 je 35 % : 28 % v prospěch pozitivních představ. Nejméně pozitivních představ mají společně s Čechy také Rakušané, Řekové, ale i obyvatelé bývalého východního Německa. V tomto směru je zajímavé, že země staré Evropy EU15 (33 %) jsou méně pozitivní než obyvatelé nových členských států NČZ13 (45 %).

I zde se ukazuje diference postojů vzhledem k sociodemografickým ukazatelům. **Mladí lidé, lidé s vyšším vzděláním a obecně vyšším socioekonomickým statusem jsou ve vztahu k Evropské unii daleko pozitivnější.** Více pozitivních odpovědí také sledujeme u těch, kteří mají za to, že jejich hlas má v EU váhu, jsou pro přijetí jednotné měny nebo věří, že věci jdou v EU správným směrem.

II. BUDOUCNOST EVROPSKÉ UNIE A CHARAKTERISTIKY EU

Obecně budoucnost Evropské unie vidí přibližně polovina obyvatel České republiky pozitivně (49 %) a druhá polovina negativně (47 %). Pozitivněji vidí budoucnost Evropské unie opět mladí lidé, studenti, lidé s vyšším vzděláním a vyšším socioekonomickým statusem. Zde se Češi pohybují víceméně v průměru EU: V celoevropském průměru je poměr hodnocení 50 % : 44 % ve prospěch pozitivních očekávání. Pozitivnější jsou v tomto ohledu státy NČZ13 (61 % pozitivních odpovědí) než EU15 (47 %).

Jaké charakteristiky si Češi s Evropskou unií spojují?

Tab. 2. – Hodnocení koncepcí Evropské unie, porovnání názorů Čechů, průměru EU28, EU15 a NČZ13 – souhlasné odpovědi, 2016

	CZ	EU28	EU15	NČZ13
EU vytváří příliš mnoho byrokracie	79%	74%	76%	69%
EU potřebuje mít jasnější poselství	71%	82%	84%	73%
EU vytváří podmínky pro větší počet pracovních míst v Evropě	59%	48%	41%	74%
EU usnadňuje podnikání v Evropě	47%	70%	70%	69%

Většina Čechů se domnívá, že **Evropská unie vytváří příliš mnoho byrokracie. S tímto názorem souhlasí téměř 8 z 10 (79 %) Čechů.** Nejčastěji s tímto názorem souhlasí obyvatelé ekonomicky nejsilnějších států, jako je Německo, Francie nebo Nizozemsko, naproti tomu nejnižší souhlas je mezi obyvateli některých nových členských zemí, jako je Bulharsko, Rumunsko, ale například i mezi obyvateli Řecka a Itálie.

Zároveň si 71 % české veřejnosti myslí, že Evropská unie potřebuje jasnější poselství či směřování. V tomto ohledu se Češi blíží průměru zemí NČZ13, avšak pod průměrem EU 15, kde je o nutnost jasnějšího poselství přesvědčeno 84 %. Mimochodem potřebu jasného poselství deklarují především ti, kteří jsou vzhledem k Evropské unii více pozitivní, otevřenější a více v ni věří.

Poměrně vysoké procento české veřejnosti si myslí (59 %), a to zejména mladí lidé a lidé s vyšším socioekonomickým statusem, že EU vytváří podmínky pro větší počet pracovních míst. V zemích EU15 jsou lidé o roli EU ve vytváření pracovních míst přesvědčeni výrazně méně (41 %). Zajímavé přitom je, že česká pozice se nachází na pomyslném přechodu mezi EU15 a NČZ13, protože obyvatelé nových členských zemí NČZ13 s tímto názorem souhlasí v daleko větší míře (74 %). Naopak v otázce, zda **Evropská unie usnadňuje podnikání, jsou Češi oproti průměru EU spíše skeptičtí. O přínosu EU je přesvědčeno 47 % české veřejnosti, oproti 70 % v celku EU28.** V tomto směru jsme na zcela posledním místě ze všech sledovaných zemí. Češi jsou ohledně podnikání velmi citliví a pravidelně se v šetřeních Eurobarometru ukazuje, že důvěra v EU, pokud jde o podporu podnikání, je mezi Čechy standardně velmi nízká.

Kromě vnímání koncepcí a politik Evropské unie hodnotili Češi také její atributy, tedy vlastnosti, které podle nich Evropská unie má.

Tab. 3. – Hodnocení atributů Evropské unie, porovnání názorů Čechů, průměru EU28, EU15 a NČZ13 – souhlasné odpovědi, 2016

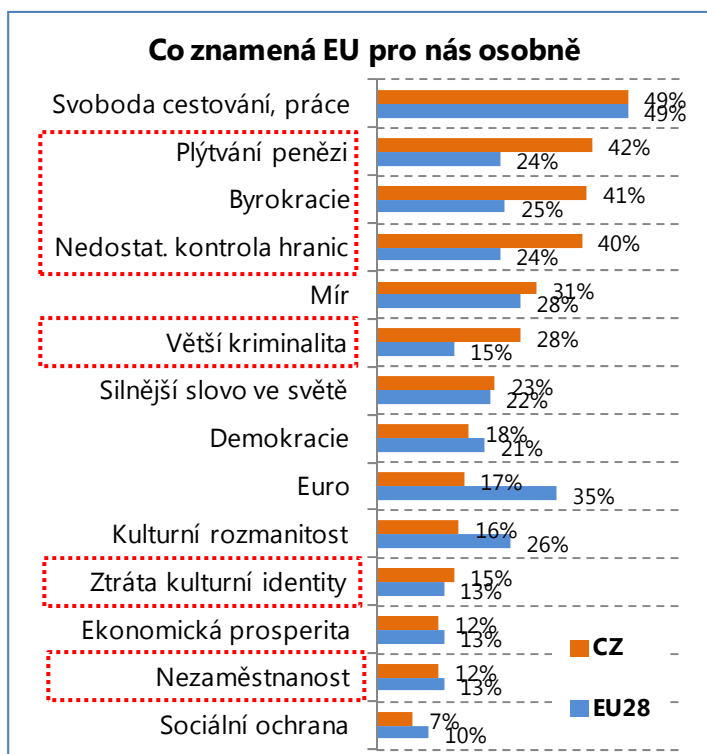
	CZ	EU28	EU15	NČZ13
Moderní	62%	58%	54%	72%
Demokratická	60%	61%	58%	70%
Technokratická	51%	51%	51%	53%
Pokroková	46%	52%	50%	62%
Výkonná	40%	37%	33%	54%

Podle většiny Čechů je Evropská unie moderní (62 %) a demokratická (60 %). Ač toto přesvědčení není nijak vysoké, je vyšší než průměr v EU15.

Pro značnou část české veřejnosti je Evropská unie **příliš technokratická** (souhlas 51 %) a **není ani příliš výkonná** (40 %) **ani pokroková** (46 %).

Dále bylo v rámci studie Eurobarometr zjišťováno, co pro nás Evropská unie vlastně představuje. Respondenti ve 28 členských zemích EU definovali více možných pojmů či vlastností, které pro ně osobně EU znamenají.

Graf 3. – Co pro nás Evropská unie znamená, více odpovědí – porovnání názorů Čechů a průměru EU28, 2016

Ukazuje se, že pro Čechy znamená pojem Evropská unie na **prvním místě svobodu cestování, práce i studia kdekoli v jiném členském státě**. Uvedla to polovina (49 %) české populace. V tomto směru se česká veřejnost nijak neodlišuje od evropského průměru.

Nicméně na dalších místech se v případě České republiky „umístily“ negativní vlastnosti, jako je plýtvání penězi, byrokracie, nebo nedostatečná kontrola vnějších hranic EU (40–42 %). Zde patří Češi k nejskeptičtějším obyvatelům zemí EU28. Lze to vidět i na průměrné četnosti jmenování těchto vlastností, kdy se evropský průměr pohybuje na přibližně polovičních hodnotách.

V časovém horizontu je evidentní, že velmi **výrazně posiluje především**

asociace s nedostatečnou kontrolou vnějších hranic. V české populaci se oproti roku 2013 zvýšil podíl jmenování ze 17 % na současných 40 %, tedy více než dvojnásobně. Ostatní atributy EU se v čase příliš nemění, dochází jen k mírnému meziročnímu kolísání snad s výjimkou asociace EU a nezaměstnanost – ta neustále, i když mírně, klesá (např. v roce 2013 to bylo 22 %).

Vidíme tedy, že atributy a koncepce Evropské unie jsou vnímány přibližně polovinou české společnosti spíše negativně. To může být důvodem, proč ona přibližná polovina Čechů nevidí budoucnost Evropské unie příliš optimisticky.

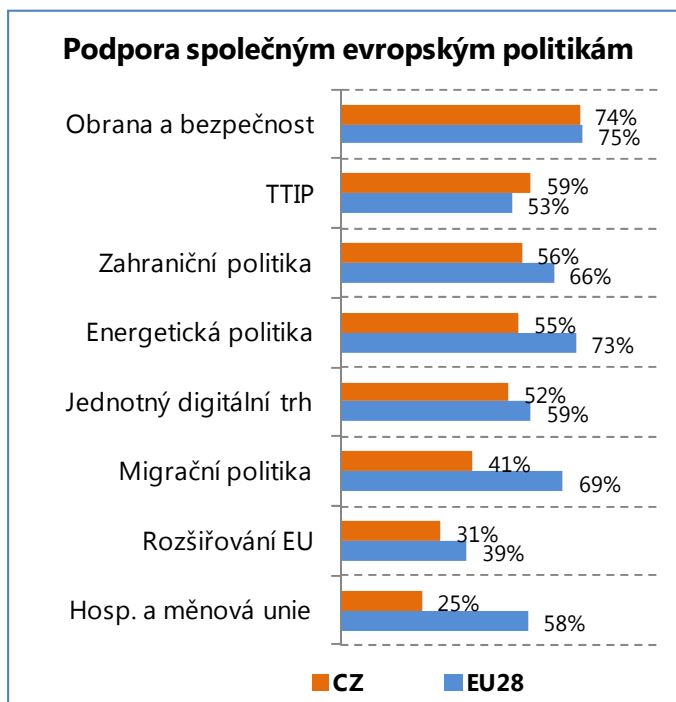
III. PRIORITY EVROPSKÉ KOMISE

Minulá národní zpráva Eurobarometr za Českou republiku se prakticky celá zaměřila na vnímání deseti politických priorit Evropské komise. V této kapitole národní zprávy Eurobarometru 86 se zaměříme pouze na vybrané priority Evropské komise, a to:

- Priorita 2 – Jednotný digitální trh
- Priorita 3 – Energetická unie
- Priorita 5 – Hlubší a spravedlivější hospodářská a měnová unie
- Priorita 9 – EU na mezinárodní scéně
- Samostatnou kapitolou je pak priorita 8, tedy Migrace a řešení migrační krize.

Nejprve se podíváme na pořadí jmenování podpory jednotlivým společným evropským politikám. Zmiňovaných 10 priorit Evropské komise totiž do značné míry (ač ne zcela) odráží právě tyto společné evropské politiky.

Graf 4. – Podpora společných evropských politik – porovnání názorů Čechů a průměru EU28, 2016

Češi (ale i obecně Evropané) **kladou důraz především na společnou obrannou a bezpečnostní politiku** (74 %). V tomto ohledu jsou Češi zvláště ambivalentní, protože ač bychom předpokládali, že právě obrana a bezpečnost budou u populace do značné míry spojeny právě s migrační krizí, **podporu společné migrační politiky Evropská unie u Čechů příliš nemá** (41 %). Již v minulé vlně šetření se ukázalo, že Češi jsou ke společné migrační politice nejvíce skeptičtí z celé EU, a ani v současné vlně nedošlo ke změně – podpora této společné politiky je mezi Čechy nejnižší ze všech sledovaných zemí.

Priorita 2, tedy zavedení jednotného digitálního trhu, má podporu přibližně

poloviny (52 %) české populace. Oproti roku 2015 (43 %) sledujeme zvýšení podpory této priority, přesto ale patří Češi k těm skeptičtějším národům Evropy.

Priorita 3, tedy zavedení energetické unie, je pro Čechy poněkud specifická. **Energetickou unii podporuje více než polovina (55 %) české veřejnosti,** nicméně stejně jako v roce 2015 jsme na téměř posledním místě v rámci EU28. Důvodem je především rozporuplný postoj Čechů k zvyšování podílu obnovitelné energie a snižování emisí skleníkových plynů. Češi si často myslí, že tento plán EU je příliš ambiciózní (emise – 28 %, obnovitelná energie – 29 %) a Evropská unie není schopná jej naplnit. Současně mají Češi také velmi negativní postoj k tématům boje s globálním oteplováním či rozvoje obnovitelné energie. Tyto aspekty energetické politiky EU mají v české populaci velmi nízkou podporu (nejnižší mezi zeměmi EU28), což se ukazuje dlouhodobě.

Prioritu 5, tedy hlubší a spravedlivější hospodářskou a měnovou unii, podporuje také velmi málo Čechů (25 %). Zde je naprosto markantní rozdíl mezi zeměmi eurozóny (průměrná podpora 70 % obyvatel) a zeměmi bez společné měny (podpora 30 %). Češi jsou v tomto ohledu na předposledním místě (těsně před Velkou Británií). Jednotná měna euro přitom není Čechy (ale ani Evropany obecně) vnímána jako pozitivní výsledek Evropské unie. Myslí si to jen 3 % Čechů a resp. 8 % Evropanů.

K poslední prioritě č. 9, **tedy roli EU na mezinárodní scéně: společná zahraniční politika má podporu 56 % české veřejnosti**, a 64 % se domnívá, že hlas Evropské unie se ve světě počítá. Na osobní rovině je spojení „silnější slovo ve světě“ třetí nejčastěji jmenované pozitivum skutečnosti, že jsme členy Evropské unie.

V roce 2015 byla v české populaci míra souhlasu s jednotlivými politikami zaměřenými na posilování role Evropské unie spíše nižší a v roce 2016 se nijak zásadně nezměnila. Menšina dotazovaných (40 %) uvádí, **že by raději viděli budoucnost České republiky mimo Evropskou unii.** Tento podíl patří k nejvyšším ze všech zjišťovaných zemí. Vyšší podíl je nikoliv překvapivě nejen ve Velké Británii (48 %), ale také např. v Rakousku či Itálii (45 %). Naproti tomu nejnižší je podíl kladných odpovědí v Německu (17 %). Názory na tuto otázku přitom nejsou nijak zásadně diferencovány věkem nebo vzděláním, ale především celkovým vztahem k EU a také socioekonomickým statusem. Ti s nižším statusem (nezaměstnaní, s problémy placení účtů...) častěji volí „odchod“ z EU, což je v protikladu s ideou Evropské unie jako solidárního celku, zabývajícího se sociální sférou pomáhající potřebným.

IV. MIGRACE

Posledním tématem, na které se v rámci národní zprávy ze šetření Eurobarometr 86 zaměříme, je migrace. Toto téma je, jak bylo výše uvedeno, jednou z hlavních 10 priorit Evropské komise. Současně se také ukazuje, že toto téma je pro obyvatele evropských zemí a především pro Čechy velmi důležité (viz I. kapitola této zprávy), a zaslouží si proto detailnější pohled.

Již ve zprávě EB.84 z roku 2015 bylo konstatováno, že Češi jsou vůči migraci nejcitlivější z celé Evropské unie a jejich názory se jeví jako nejvíce odmítavé. V roce 2016 se situace nezměnila – **Češi mají stále vůči migrantům nejvíce negativní postoje z celé Evropské unie**, jak ukazuje následující tabulka.

Tab. 4. – Postoje vybraných národů k tématům spojených s migrací, – souhlasné odpovědi, 2015 a 2016

OTÁZKA	ROK	SE	ES	UK	DE	EU28	AT	PL	EL	IT	CZ
Spol. evr. migr. politika	2015	78%	81%	55%	82%	68%	59%	54%	77%	69%	37%
	2016	76%	82%	56%	85%	69%	55%	56%	77%	68%	41%
Migrace z EU (pozitivní)	2015	80%	66%	51%	57%	55%	54%	60%	48%	41%	39%
	2016	83%	69%	58%	71%	61%	62%	69%	61%	42%	45%
Migrace mimo EU (pozitivní)	2015	70%	53%	39%	35%	34%	31%	26%	24%	26%	14%
	2016	64%	52%	49%	40%	37%	36%	28%	27%	24%	14%
Přistěhovalci jsou přínosem	2015	86%	56%	65%	44%	41%	41%	23%	31%	25%	9%
	2016	81%	61%	71%	48%	44%	48%	31%	26%	28%	12%

Společnou migrační politiku podporuje 41 % české veřejnosti, což je nejméně z celé EU28. Dokonce i v ostatních státech Visegrádské čtyřky, které se vymezují např. vůči kvótám pro přerozdělování uprchlíků (což je pro Čechy do značné míry synonymum právě „společné evropské migrační politiky“), je podpora společného postupu evropských států vyšší – Polsko 56 %, Maďarsko a Slovensko 54 %. Zajímavé určitě je, že společnou evropskou migrační politiku neprosazují nějak výrazněji např. mladí lidé nebo lidé s vyšším vzděláním, kteří jsou jinak k EU více optimističtí. Rozdíly podle socioekonomického statusu jsou spíše zanedbatelné. Větší rozdíly můžeme sledovat

podle přístupu k EU obecně (vyšší důvěra, optimismus...), ale i u těchto osob se podpora této společné politiky dostává maximálně na průměr EU28.

Nijak zásadně se naopak Češi neodlišují od evropského průměru v hodnocení nutnosti opatření proti nelegální migraci / nedovolenému přistěhovaectví. Naprostá většina dotazovaných Čechů (95 %) si myslí, že by měla být podniknuta další opatření v boji proti nedovolenému přistěhovaectví lidí ze zemí mimo EU, přičemž evropský průměr činí 90 %. Je tedy jasné, že takováto opatření jsou obyvateli Evropské unie silně požadována. Nicméně, jak již bylo naznačeno výše, Češi si tato opatření častěji než ostatní Evropané **představují na národní, nikoliv mezinárodní (evropské) úrovni.** Souhlas s takovými opatřeními na národní, nikoliv evropské úrovni, prosazuje 39 % Čechů (průměr EU28 je 24 %).

Zároveň je třeba říct, že jak společná migrační politika, tak i opatření proti nelegální migraci na evropské úrovni mají v téměř všech zemích oproti roku 2015 mírně vyšší podporu a je možné pozorovat, že malá část evropské populace se přiklonila k mínění, že migrační krizi z roku 2015 se podařilo společným evropským postupem vyřešit.

Co se týká přijímání občanů jiných států Evropské unie, v necelé polovině (45 %) české populace vyvolá tento výrok pozitivní pocity. **Tedy jinak řečeno, přibližně polovině populace migrace z jiných evropských států nevadí.** Ovšem i v tomto ohledu je Česká republika na samém chvostu všech evropských zemí – menší podíl pozitivních odpovědí je jen v Itálii.

Češi se staví odmítavě vůči migraci ze zemí mimo Evropskou unii. Pozitivní pocity tento výrok vyvolává jen ve 14 % veřejnosti. Je to nejméně z celé EU a podobné jako v Maďarsku či na Slovensku. Dokonce i v Itálii či Řecku, které jsou migrační krizí postiženy nejvíce, je podíl pozitivních odpovědí vyšší (24 % resp. 27 %), a v zemích, které jsou nejčastějšími cílovými zeměmi migrantů, jako je Švédsko nebo Německo, budí tento výrok přibližně 4x více pozitivních emocí než v České republice.

Výše uvedená tvrzení podporuje také zjištění, nakolik si Češi myslí, **že jsou přistěhovanci pro ČR přínosem. Souhlas deklaruje jen 12 % populace, což je opět téměř nejméně z celé Evropské unie.** Opět se zde ukazuje, že i obyvatelé cílových zemí migrantů s tímto názorem souhlasí výrazně více (např. Švédsko – 81 %, Německo – 48 %, Velká Británie – 71 %). Podobný podíl jako mezi Čechy sledujeme např. i mezi Slováky či Maďary, ale v Polsku byl zjištěn pozitivní názor u 31 % populace, což je 2,5x více než v ČR.

I zde je vidět, že ve více sledovaných zemích se názory na migraci oproti roku 2015 velmi mírně zlepšily. I když v některých otázkách došlo např. i ve Švédsku ke snížení pozitivních odpovědí („migranti jsou přínosem“ o 5 p. b.), **obyvatelé většiny zemí, Českou republiku nevyjímaje, jsou k migrantům velmi mírně pozitivnější než před rokem.**

Češi jsou s uprchlíky málo solidární. **To, že by ČR měla uprchlíkům pomáhat, si myslí jen 23 % Čechů,** což je druhý nejnižší podíl v celé Evropské unii. Celoevropský průměr je přitom 66 %, tedy téměř 3x více. Podíl kladných hodnocení je přitom v zemích EU15, kam uprchlíci často směřují nebo jsou v nich registrováni (souhlas 72 %), daleko vyšší než v nových členských zemích NČZ13, které mají s uprchlíky vesměs jen minimální zkušenosti (souhlas 42 %). Ani zde se vůbec neprojevuje efekt věku nebo vzdělání, kladné odpovědi ohledně pomoci uprchlíkům můžeme najít častěji mezi osobami s vyššími příjmy a bez problémů se splácením dluhů, tedy osobami, které jsou finančně zajištěny a mají prostor pro pomoc. Tento efekt se projevuje i v celoevropském měřítku, ovšem s tím rozdílem, že v ČR je mezi těmito lidmi podpora cca 40 %, v rámci celé Evropy 70 %.